

BUNUL ECONOM

REVISTĂ PENTRU AGRICULTURĂ, INDUSTRIE ȘI COMERCIU

ORGAN AL: „Reuniunii Economice din Orăștie“ și „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiuului“.

ABONAMENTE:

Pe an 4 coroane (2 fl.); jumătate an 2 cor. (1 fl.)
Pentru România 15 franci pe an.

A P A R E:

În fiecare Duminecă.

INSERTIUNI:

se socotesc după tarifa, cu prețuri moderate
Abonamentele și insertiunile se plătesc înainte.

EPISCOPUL IOSIF GOLDIŞ

Diecesa Aradului e în doliu. Preabunul ei episcop, de toți iubitul *Iosif Goldiș*, după o păstorire de abia doi ani și jumătate, a trecut la cele eterne Sâmbătă dimineața la orele 6.

Sănătatea să era de mai mult timp sdruncinată. O mare parte a averii sale, conform testamentului făcut încă în vară, rămâne diecesei.

Din viața înaltului prelat dăm următoarele date biografice:

Ioan Goldiș, căci numele *Iosif* l-a luat când s'a călugărit, s'a născut în 17 Februarie 1836 în Socodor, comună mare în comit. Aradului, din părinți țărani. Clasele primare le-a făcut în Socodor și Bichiș, iar cele gimnasiale în Sarvaș și Arad. Teologia tot în Arad a învățat-o, științele juridice le-a făcut în Dobrițin, iar filologia clasică cu profesura în Budapesta. La 1865 a fost numit vice-notar la comitat, iar mai târziu a fost ales de către congregație de prim notar al comit. Arad.

Indemnat de marele archiereu Șaguna, părăsește la 1869 cariera civilă și se călugărește la mănăstirea H.-Bodrog, luând numele de *Iosif*. În același an e numit profesor de teologie, apoi secretar episcopal pe lângă Procopiu Iavicovici și asesor referent consistorial în senatul bisericesc, locuri pe care le împlinește cu demnitate până la 1873, când în urma dorinței generale a Romanilor aradani și la stăruința fericitului Archiepiscop și Metropolit Miron Romanul a fost numit din partea ministrului Trefort, profesor ordinar de limba română și latină la liceul din Arad.

Activitatea sa literară și-o inaugu-

rează la anul 1859, scriind în almanachul intitulat «Muguri», redactat de Mircea B. Stănescu. A fost asemenea unul din cei mai zeloși membri al «Asociației Naționale Aradane» chiar dela înființarea acesteia; în comitetul ei a fost membru și în urmă cassar.

Mai mult a scris în «Speranța», apărută în Februarie 1869, foaie literară, la care au colaborat V. Mangra, C. Gurban, Dr. Il. Pușcariu, Mihaiu Bejan și alții. Foaia aceasta a fost recomandată cu multă căldură păturii noastre culte chiar de Șaguna prinț'o circulară.

La 1873 vedem pe I. Goldiș redactor al foii «Lumină», care apare în locul «Speranței». La foaia aceasta s'au grupat Ioan Slavici, părintele Baiulescu (Brașov), Dr. Vasiciu, Dregiciu, Sturdza, Damșa și Mangra.

Lupta cea mai sdrăvenă o dă însă părintele Goldiș la 1880, când, în calitate de profesor gimnasial în Arad, a combătut cu un splendid succes, pe învețății maghiari, îndeosebi pe Réthi (Schlotterbeck), cari susțineau teoriile lui Roesler și Hunfalvi (Hundsdörfer).

Pe teren bisericesc, în calitatea de profesor și apoi director al seminarului, introduce studiul dreptului canonice și cântarea armonioasă pe note și mare osteneală depune pentru studiul retoricei, ca să facă din teologi buni oratori.

În anul 1892 sinodul diecesan îl alege vicar al Orăzii. La 1897 e ales deputat în dietă, iar în 4 Mai n. 1899 este ales episcop.

*

Luni a avut loc înmormântarea, la care au luat parte mulțime de preoți și alți înalți dignitari bisericești și civili, precum și mult popor din loc și jur. Consistoarele din Sibiu și Caransebeș neputând lua parte la înmormântare capii lor, au fost reprezentate prin trimișii acestora.

Prohodul a fost oficiat de vicarul Mangra, archimandritul Hamsea, sinceul I. I. Pap, monachii C. Gorgariu, G. Bogoevici și mai mulți preoți. Vorbirea funebrală a fost răsătită de archimandritul Hamsea.

Rotatiunea plantelor.

Plantele ca și animalele se desebesc între ele după modul cum se hrănesc. Unele preferă un fel de nutriment, altele altfel; unele își iau hrana din stratul mai superior al pământului, altele își adâncesc rădăcinile în părțile mai de jos ale lui; unele eau nutrimentul aproape tot din pământ, iar altele în mare parte și din aer. De aici rezultă că este mare greșală a cultivă una și aceeași plantă mai mulți ani de-arîndul pe același loc. Trebuie să le alternăm (prerindim). În modul acesta folosim mai bine toate straturile pământului, îl putem chiar înbogați și facem multă economie în îngrășaminte.

Experiența și științele ne-au învățat cum trebuie să ne întocmim rotatiunea plantelor, așa că o anumită plantă după care reușește mai bine și după care anume să o sămânăm.

Dăm aici o îndrumare în această privință la fiecare din cele cultivate la noi, înțînd că după cele sub I reușește mai bine, apoi sub II mai mijlociu și așa mai departe.

- Grâu:** I ogor, rapiță ca nutreț;
II rapiță boabe, mazere, linte, tutun, trifoiu, porumb (cucuruz) ca nutreț, măzăriche ca nutreț;
III porumb pentru boabe, napi, cartofi;
VI orz și săcară de toamnă.
Săcăra: I ca și la grâu și măzăre;

Orzul: I ogor și rapiță gunoită; II plante prășitoare (de sapă) precum napi, cartofi, porumb; III trifoiu.

Ovăsul: I trifoiu și plante prășitoare; II cereale.

Porumb: I după cereale.

Meiu: I trifoiu și plante prășitoare.

Hrișcă: I plante prășitoare apoi în miște după cereale și rapiță.

Linte: I cartofi; II măzăriche.

Mazăre: I cereale, cartofi, trifoiu.

Bob: I cereale, plante prășitoare.

Fasole: I cereale.

Rapiță: I ogor; II măzăriche p. nutreț, trito roșu, lucernă, trifoii incarнат, hrișcă.

Tutun: I trifoii, lucernă; II cereale.

Inul: I trifoiu, măzăriche p. nutreț; II plante prășitoare, rapiță, săcară.

Cânepeă: I grâu, rapiță, plante prășitoare, trifoiu.

Cartofi: I cereale.

Napi: I săcară de toamnă; II grâu.

Trifoi și Lucernă: I ogor și plante prășitoare; nici odată după legume noase adecă măzăriche, mazăre, fasolie, linte etc.

Acuma avem încă destulă vreme a ne gândi și a ne face planul pentru

sămănăturile de primăvară, vom consulta și tabela de sus, căci numai spre folosul nostru va fi.

Dela Reuniunile noastre.

Duminică în 7 April n. membrii comitetului «Reuniunii Economice din Oraștie», dnii Ioan Moța și Ioan Fleșer au ținut o prelegeră economică în Orăștioara-de-jos, la care a luat parte numeros popor, în frunte cu inteligența. După ce dl Moța face cunoscut scopul reuniunii și foloasele ei și explică însemnatatea mașinilor de sămână și procurarea acestora prin reunire, mai ieftin; dl Fleșeriu a vorbit despre nutrețurile artificiale, ca mai bune și mai bogate decât cele naturale. La finea prelegerii mai mulți economisti au promis că se vor face membri ai reuniunii.

*

Comitetul central al „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiului” atrage atențunea acestora, pe cari îi privește, asupra programului pentru al 13-lea tîrg de vite cornute de prăsilă, periodic, subvenționat de stat și de comitat, ce se va ține la Sibiu în 24 și 25 Aprilie n. c. cu care ocazione se vor distribui și premii.

DIN LUME

Răsboiul.

După cum se poate deduce din stările ce sosesc zilele din urmă despre starea de înțelegere asupra păcii între Buri și Englezi, se crede că condițiile puse de cei dintâi nu sunt primite de Englezi, ca fiind prea păgubitoare lor, și astfel situația în Africa nu s-a schimbat într-o nimic, ba din contră se ves-

tește, că oastea engleză, comandantă de Walter Kitchener, fratele comandanțului suprem, a fost înfrântă lângă Lichtenberg. Din partea Englezilor au perit 400 soldați. Divizia aceasta fusese trimisă să încunjure pe Buri și să opreasă înaintarea lui Bota în Natal.

Turburările în Balcani

continuă. Albanezii și cetele lui Sarafoff continuă cu activitatea lor. După stările mai noi, două batalioane turcești au plecat la Ipek spre a menține ordinea. Încă dela 2 Aprilie circulația cu Mitrovîța și Novibazar este întreruptă.

La Ipek domnește o frică mare; tîrgul este închis; răsculații au ocupat Conakul și telegraful din Novibazar. Generalul Schemsi pașa a plecat din Pristina cu trupe de cavalerie pentru a restabili ordinea.

Bandele bulgare lucrează îndeosebi în vilaietul Salonic. Acolo au năvălit asupra mai multor sate, pe cari le-au prădat. Trimis de-a comitetului bulgar au ucis pe fruntașul sârb Oatriota.

In Macedonia Grecii se alătură pe totă linia la Turci în contra Bulgarilor.

Intre Sârbia și Turcia încă amintă un conflict din cauza închiderii graniței de către Turcia, care ar fi oprit trecerea dintr-o țară într'altele.

Concentrare.

Din Teresiopol (Ungaria) se anunță, că în timpul cel mai scurt vor fi concentrate acolo 3 regimenter din armata noastră comună. Se pune în legătură concentrarea aceasta cu evenimentele din Peninsula-Balcanică.

că eu n-am umblat ca tine după cai morți să le iau potcoavele. Eu am muncit de mică pe lângă mămucă și azi, slavă Domnului, mă pot lăuda cu ce știu. Nici nu cred să mai fie în sat una de potriva mea, care să-ți facă din popuri de in, nebăgate în samă, aşa pânză, cum o vezi, mai albă și mai cu lustru ca matasa.

— Doamne, leliță, și de m'ai crede, eu una am uitat tot ce știam. Nu mă mai pricep la nimic, p'rcă de când lumea lipsește de pe aici. Mi-a dat și mie cumătra vr'o căteva popurele de in și de cânepeă, da mă pricep ce să fac cu dînsele?

— Măre, fată, că tare vă mai lenșește și vă face pe voi uituce tîrgul... Iacă, mă rog, eu totdeauna ți-am vrut binele. Tot mai este o bucată bună până acasă; m'oiu pune pe atâta să-ți vâr din nou în cap meșteșugul acesta aşa de folositor. Tu știi, Savasto, că pe la sfîrșitul verii se coace numai bine înă și cânepeă.

— Ei, asta tot o mai țineam cu minte.

— După ce sa copt, o strângem de

F O I T Ă

Fără el.

Dela plug vine deseară
Și-l aştept cu dor nespus,
Lumea par că e pustie
De când dela mine-i dus.

Mâne-om merge împreună
Fără el cu nu mai pot,
Și la câmp, la muncă strună
Să arăm un loc de tot.

Venind seara, pentru mine
De-s cu el, a tot dorit,
Să-l sărut și dela sine
Viața dulce a venit.

N. P.

Din meșteșugurile leliței Ioanei.

(Operațiunile prin care trece inul și cânepeă pentru a fi transformate în pânză).

— Bună vremea, leliță Ioană!

— Bună să-ți fie inima, Sevasto; da ce cauți pe aici, fată?

— Apoi, tot păcatele mele, leliță Ioană. Scii că mă trăgeam la tîrg, ca Ursula la miere. Mai că nu eram mai mare de-o schioapă de când începusem să mă ţiu de capul bădiței, dar m'a duce la tîrg și la tîrg, că-i prăpăd, nu alta.

— Și te-a așteptat mare căștig, Sevasto, nu-i aşa?

— Așa, zău, leliță Ioană. Ia m'am ales și eu din asta cu învățătura: că-i mai bun lucru să te ţii de ce-ai apucat din părinti, decât să colinzi lumea, tot gândind la mai bine... Ei! da ce gătită ești leliță.

— Ce mândră-i cămașuța asta, liță!

— Ia o fi mândră, drăguțo; căci vezi

Cum cultivăm ceapa?

Deosebim în economia casei *ceapă de vară și ceapă de iarnă*. Cea dintâi este mai grasă și mai zămoasă, însă nu este durabilă, așa că ținându-o pentru iarnă ea putrezește ușor. Ceapa de iarnă trebuie să fie mai îndesată și cu foi mai subțiri. După cum vom a cultiva una sau cealaltă și cultura ei va fi deosebită.

Pentru *ceapă de vară* vom alege un pămînt mijlociu cât se poate de gras și ravăn, el va fi bine lucrat și liber de burueni. În loc de semână ne folosim de aşa numita ceapă de sădit (arpagic), de soiu alb și gras în frunze. Acestea le plantăm în straturi bine pregătite în rînduri drepte și mai bine mai des decât prea rar. După ce se ivesc 2—3 frunze le plivim și le săpăm între rînduri și în timp secetos nu vom cruța cu apa pentru udat. Plivitul și săpatul se va repeți ori de câte-ori se ivesc burueni sau când pămîntul prinde o coajă pe deasupra. Firele prea dese și care dau în floare se smulg și se întrebunează în bucătărie. Când începe bulbul să forme de-a binele, călcăm cotorul de deasupra, ca ceapa să se desvoalte mai bine și să se coacă. După ce s-au uscat frunzele și cotoarele se poate scoate din pămînt, se lasă să se usca bine într-un loc umbros și bine aerisat, apoi se leagă în cununi sau se păstrează în grămezi în poduri sau cămări aerisate.

Pentru *ceapă de iarnă* vom alege un pămînt mai puțin gras, însă destul de ravăn, el poate fi ceva mai argilos. Semența de ceapă o sămânăm în straturi foarte bine pregătite. O sămână nu prea des, în rînduri drepte, ca să

pe câmp și o legăm în popuri dela trei până la patru chite. Popurile le lăsăm pe câmp să se uște de-a binele. După ce s-au uscat de istov, le strângem de pe câmp și le batem bine cu măicuța ca să se scutură semența.

Din popurile de in, semența cade mai cu greu decât din cele de cânepă, de aceea și noi le batem mai de nădejde. După ce le-am bătut bine, ducem popurile la bață ca să le topim.

Acum și la topit trebuie meșteșug. Dacă vremea-i călduroasă, nu trebuie să le lăsăm mai mult decât trei până la patru zile, că prea putrezesc; iar dacă vremea-i cam rece, le lăsăm și până la opt zile. După ce să topit bine, scoatem popurile și le ășternem la soare ca să se uște. După ce s-au uscat cum să cade, le batem prin melțoiu; iar pentru că inul este ce va mai băta decât cânepă, trebuie să-l mai batem de scândură ca să iasă pusderia din trânsul. Din melțoiu, chitele de in și de cânepă le tragem prin melțică până se duce posde-

înlesnim săpatul și plivitul. Când s'a ivit a treia frunză, o resădim și urmăm cu cultura ca și cu ceapa de vară.

Ca să dobândim *ceapă de sădit (arpagic)* sămânăm semență cât de des în straturi bine pregătite și într'un pămînt mai slab. Vom plivi și uda totdeauna când este necesar. După ce s-au uscat frunzele, o scoatem din pămînt, o uscăm bine și o păstrăm la un loc uscat și ferit de ger până în primăvara următoare.

Advocatul poporului.

A stîrpi omidele fiecare proprietar e îndatorat și încă înainte de a da mugurii pomilor. Ouăle și cuiburile de omide trebuie arse și nu aruncate pe apă, cum mulți dintre economisti fac. Omidele ce se ivesc mai târziu precum și cărăbușii sau gândacii de Maiu încă trebuie stîrpiți. La cas contrar, administrația comunală efectuează respective îndeplinește acest lucru pe cheltuiala proprietarului. (Art. de lege XII § 50 și 52 din anul 1894).

Pentru vaccinarea copiilor sunt datori să îngrijui părinții și tutorii, cu un cuvenit îngrijitorii de copii. Copiii vor fi vaccinați în primul an al vieții lor și după târziu al vieții lor se vaccinează și în timp de 6 ori 8 zile de la vaccinare sunt să se arăte de nou medicului vaccinator. (Art. de lege XXII § 2 și 9 din anul 1877. Ord. min. de int. nr. 40180 din 1887).

Cei care suferă de morbiuri îndelungate, peste timpul de 3 luni, numai să mai pot rămâne în spitalele publice, dacă în urma raportului directorului de spital o va concede ministerul de interne. În primăvara aceasta e de lipsă a se adresa directorului spitalului respectiv. (Ord. min. de int. nr. 51661 § 47 din anul 1876).

ria bine. După ce le-am tras și prin melțică, le mai tragem și prin naghilă, unde se aleg călții de-o parte și fuiorul de alta. O chită are douăsprezece fuioare. Fuioarele le pieptănam frumos cu perie anume, făcută din păr de porc. Odată fuioarele pieptăname, le punem pe furcă și le toarcem cu fusul. Firul tors se chiama tort.

— Așa căte ceva tot mai tîn și eu minte, leliță Ioană.

— Păi de, Sevasto, eu dacă spun ceva apoi îmi place să le spun pe șleau toate.

— Spune, spune, leliță Ioană, că mare bine îmi prinde învețul dumitale...

— Acu, după ce am căpătat tortul, îl intindem pe răschitore și de pe răschitoare îl facem sculuri, sculuri.

Sculurile nu sunt tocmai aşa curate, din pricina că la tors și la răschirat tortul se cam înegrește; de aceea, luăm sculurile, le muiam în apă, le presăram cu cenuse, le punem la ciubări, și turnăm de-asupra zece până la douăsprezece ceaune de leșie. Din ciubări le scoatem și le ducem la baltă.

Transportarea cadavrelor. Voind cineva să transportă un cadavru dintr-un cerc pretorial în altul, în același comitat, permisiunea de lipsă în această privință se dă din partea oficiului pretorial; la casă că cadavrul să se transportă dintr-un comitat în altul, atunci permisiunea de lipsă se dă din partea vice-comitelui. La rugare sunt să se acorde următoarele documente: atestat despre moarte, atestat medical și atestat dela preotul locului, că transportarea cadavrului i-a făcut cunoscută. (Art. de lege XIV § 123 din anul 1876 și ord. min. de int. nr. 25194 din anul 1875).

*
In causa desgropării cadavrelor trebuie petionat la oficiul pretorial respectiv, unde se intenționează desgroparea. (Art. de lege XIV § 118 din anul 1876. Ord. min. de int. nr. 25194 din anul 1875).

Medicul casei.

Cataplasmele sunt doctorii ce se întrebunează pe din afară și sunt compuse din sănuri, foi și fructe împreunate cu un fluid oare-care. Cataplasmele au o lucrare, care poate străbate până în țesăturile corpului cele mai adânci. Cataplasmele au mai multe rezultate: ele pot fi linișitoare (calmante), cari grăbesc coacerea (maturative), cari risipesc inflamația (resolutive) și cari trag sângele la suprafață (revulsive). Temperatura cataplasmelor difere după efectul ce se urmărește; cele linișitoare sunt căldicele, cele maturative sunt calde, cele revulsive și mai calde, iar cele astringente și revulsive sunt reci. Este bine ca o cataplasma să se păstreze cât se poate de mult căldă, acoperindu-se cu o flanelă. Astfel făcute, trebuie privite ca o băie căldă prelungită. O cataplasma se face presărand făină ce se întrebunează, peste apă fierăjă, într-o ulcică (farfurie) și mestecând în continuu până se face o amestecătură moale ca o mămăligă.

Acolo clătim sculurile bine și după aceea le punem de se usucă la soare. După ce sculurile s-au uscat, tragem atât pe vârtelniță pe mosoare și eacă firul de înori de cânepă gata pentru țesut.

După ce mi-am pregătit atât destulă, mă pun harnic la țesut, întind stativile, urzesc cu o parte din atât, cu alta țes — după ce am pus-o în suveici (țevi) — și astă mă fac cu până trumosă și subțire de se minunează tot satul.

— Vrednică femeie ești d-ta, leliță Ioană.

Năcăzurile prin cari am trecut, mă invetă minte și să știi că mi-am pus în gând să mă liniștesc și eu în satul în care m'am născut și să mă fac ear fată harnică și cuminte cum am fost odată.

— Să-ți ajute Dumnezeu, Sevasto, pe calea asta adevărată pe care vrei să apuci, și să știi că ori decât ori îi avea nevoie, să alergi la mine, că totdeauna ai să afli sprijin în sfaturile mele.

,,Albină“ Laureanția Gribincea.

pripită; se întinde pe o cârpă de în ori bum-bac, atât cât trebuie să se acopere partea bolnavă, cârpa se răsfrângă peste amestecătură caldă, aşa că aceasta se cuprinde între două cârpe. Cataplasme liniștitore se fac din făină de sămânță de in, din miez și de pâne, din tărițe, din cartofi, din mere coapte sau ferte și în fine din foi și flori. Pe fiecare din acestea medicii pun doctorii liniștitore pentru alinarea și ușurarea durerilor.

Toate cataplasmele liniștitore sunt ușor maturative sau coc repede, mai adăugându-se la ele, după cum crede chiat și poporul ceapă coaptă. Se pot face cataplasme și numai din ceapă coaptă. Cea mai întrebuintată cataplasma revulsivă sau astrințentă, se poate socoti apa de plumb. Cataplasmele revulsive, adeca că provoacă săngele dintr-o parte într-alta a corpului se fac din substanțe iute, cum este făina de muștar, hreanul, etc.

Plastru de muștar se prepară din făină de muștar amestecată cu apă căldicică sau chiar și rece. Apa ferbinte nu este bună pentru a face un muștar, pentru că ea gonește (alungă) puterea făinii chiar în decursul pregătirii. Unii cred că adăugând puțin oțet peste apă, dau muștarului putere, aceasta este o greșeală. Muștarul este bun în toate casurile în care o durere a devenit nesuferită în interiorul corpului: în pântece, în stomac însotită chiar și de vărsături, între coaste, la vre-o incheietură, dar pe unde pielea este sănătoasă. Pentru durere de cap, muștarul se pune pe ceafă și se plimpă pe gât. În cazuri de felul acesta se fac chiar băi de picioare cu muștar, adeca să se pun picioarele în apă până la genunchi, în care s-au fost pus 3—4 pumnii făină de muștar. În lipsa de muștar întrebuintăm cu același succes usturoiu (aiu) pisat, presărat cu piper și cu sare.

Poesii populare.

Fi-va dracu supărat
Pentr'un negru și uscat,
Fi-va dracu amărit
Pentr'un negru și-un pălit.

Bate Doamne omu prost,
Mult mă 'ntreabă unde-am fost.
Nu vede sară-i ochii
Cașa umblă tinerii,
Când a fost în vîrstă mea
Și el a umblat aşa.

Mori-mă Doamne pe mine
Să moară baiu din lume,
Și mă ia Doamne din țară,
Să nu fiu tot de ocară,
Ba mă ia Doamne din sat,
Să nu port atât bănat.

Sus la munte-i ploaie deasă,
Da la țară-i ploaie rară,
Sunt silit să ies din țară,
De jale și de ocară.

Serbarea pomilor.

In România de un timp încocace nu numai singuratici, dar chiar și statul a început să da o deosebită luare aminte pomăritului, convins fiind, că acesta este un mare isvor de bogăție a poporului.

Astfel ministrul de instrucțiune din București a instituit o sărbătoare pentru școalele sătești, numită «Sarbarea pomilor», cu scopul de a desvolta în generațiile tinere gustul pentru sădirea pomilor.

Sarbarea va avea loc în fiecare an într-o din zilele lunei Martie, înainte de Florii.

Sădirea se va face de elevi sub supravegherea învățătorului.

Sau instituit cinci premii de căte 50 lei, ce se vor da anual acelor dirigenți de școli, cari se vor dovedi că au sădit numărul cel mai mare de pomi și sunt mai bine îngrijiti.

Administrațiunile comunale sunt datoare a lăua măsuri conform legii poliției rurale contra oamenilor sau animalelor, cari ar produce stricăriuni pomilor.

DE TOT FELUL

Pentru fotografii. Praful fulminant (Bitz-Pulver), care se întrebuintează la producerea fotografilor momentane este compus din următoarele substanțe: zăhar pisat nu de tot fin 1 parte, praf de magnesie 1 parte, chlorat de potasă 2 părți. Praful acesta aprins produce o impresie de lumină momentană,

Frunza în codru-i olivită,
Io-s tinără și-amărită;
Ear în față-i veștejita,
De m'ne că-s amărită.

V. Sela.

O d-ră cu mare talent la pictură, terminase un portret de femeie, când primi vizita unui amic.

Zeu, d-ră, tabloul DV. este foarte frumos. Dar de ce ați ales un model aşa de urit?...

— Dar e sora mea, d-le, răspunse d-ra.

— Ah! Mii de scuse, d-ră, răspunse amicul confus. Așa este. Trebuia să observ asta dela început. De altfel văd că sora DV. este sănătoasă foarte bine.

— Uite, dragă Nițule, aici ai o pară. Imparte-o frătește cu Linuța.

— Mamă dragă, cum se imparte frătește?

— Dai totdeauna bucate mai mari la celalalt.

Nițu întinde para Linuței.

— Na, împarte tu frătește.

care sămănă foarte mult cu lumina unui fulger, și este atât de intensivă, încât când se aprind cantități mai mari în liber noaptea, pot fi schimbată cu fenomene meteorologice. Zăharul nu este iertat să fie prea fin sădrobit, căci altfel exploziunea este prea intensivă.

*
Pentru aurari, argintari, mecanici. O compoziție metalică foarte frumoasă și care sămănă foarte mult cu aurul, se produce, dacă se topesc 16 părți de aramă, 1 parte zink și 7 părți platina. Arama și platina se acopere mai întâi cu borax, după aceea cu carbune de lemn pulverizat, apoi se topesc și în fine se adaugă zinkul. Compoziția care rezultă se poate lucra cu cea mai mare ușurință și se poate forma din ea sîrmele cele mai fine; nu capătă niciodată o coloare albăstră.

*
Pentru zidari. Pete pe păreți, produse de umăză se delătură astfel: Se dă jos tencueala, până când se văd pietrii; locurile acestea se lasă să se usuce, pe vreme bună în decurs de mai multe zile, se estrile și ușile să fie deschise. Se tencuiesc apoi de nou cu un mortar bun și se pun imediat pe această tencuială table de sticlă, astfel ca să nu poată părunde umezala între ele. Când s-au uscat, se face peste tablele acestea de sticlă un strat de tencuială cu același material și se netezesc bine. După ce s-au uscat nu mai rămân urme de umezală. Cimentul în astfel de casuri nu folosește, ci produce tocmai contrarul.

*
Concedierea imediată a calfelor. Legea industrială § 94 însîră casurile, prin care se poate concedia o cală numai decât, fără a-i abzice. Partea aceasta a legii o explică foarte interesant hotărîrea curiei, nu de mult adusă, care sună: Dacă patronul (principalul) i-se dă drept a concedia din serviciu pe cală sa fără a-i abzice, pe lângă sistarea emolumentelor, dacă nu s'a folosit de el numai decât și legăturile de serviciu se continuă mai departe.

DIVERSE

Stîrpirea șoareciilor de câmp. Să se prăsare arătura sau fînațul, în care se află șoareci, cu ghîps. Indată ce vor răsari plantele crude le consumă șoareci, cari numai decât pier cu siguranță, căci ghîpsul în stomacul șoarecului se amestecă cu ajă și se întărește chiar aşa, ca toate figurile de ghîps, ce le vedem în multe locuri, și asta cauzează moartea șoareciilor. Afară de aceea este de presărat ghîps și din cauză că îmbunătățește foarte mult pămîntul.

*
Contra furnicilor la pomi. Prepară apă tare de săpun, cu aceasta stropește și udă locurile, pe unde umbelă furnicile, sau trupina pomilor.

*
Mușcătura de albine și alte insecte. Mijlocul cel mai bun și mai simplu contra mușcăturii de albine și insecte este sucul

de ceapă Se tăie o ceapă cu cuțitul în două, și după ce s'a scos acul insectei, se freacă bine cu ea locul unde am fost mușcați. Durerea incetează la moment și nu se face umflătură. Sau e bine a fi totdeauna la îndemnă un cotor de peană de gâscă rotund la un capăt. Când ne pică vre-o albină, vespe ori altă insectă, numai decât apăsăm asupra locului, unde e acul, chibzuind ca el să fie în mijlocul cercului. În chipul acesta împedecăm lătirea mai departe a veninului. Ridicând peana, vom vedea că a este un pîcur de sânge pe urma acului, cum și ceva umezală. Le ștergem mai de multe ori și ungem locul cu scuipat.

*

Însemnătatea tăvălugului. Cu plugul pregătim aşa zicend patul sau asternutul sămănăturilor și pe căt de însemnată este lucrarea și amestecarea sau prelucrarea pămîntului, tot atât de însemnată este și netezirea suprafetei lui cu privire la încolțirea și răsărirea sămănăturilor noastre. Pentru că dacă suprafața pămîntului e bolovănoasă și gropoasă, colțul fraged al sămănăturilor neputînd învinge pedecile ce i-se opun spre a ei afară, adeseori pierde. De altă parte coaja pămîntului bine lucrat, în urma vînturilor de primăvară uscându-se iute, plantele cari dormitează sub ea, nu se pot trezi decât numai după ploi mai îndelungate, în urma căror aceea se moaie. E de lipsă deci că să ne îngrijim de acoperemîntul sămănăturilor noastre și anume să spargem brusii, suprafața pămîntului prea pufoios să o îndesău, ca astfel să împedecăm evaporarea grabnică a umezelei ce obvine din cauza vînturilor de primăvară, de unde urmează, că dacă pămîntul e bolovănos să folosim grapa și tăvălugul, cari în asemenea casuri fac bune servicii. Dacă am sămănat în pămînt tare pufoios, să-l bătucim asemenea cu tăvălungul, căci astfel împedecând evaporarea umezelei obținute din iarnă, dobândim în chipul acesta pe seama sămănăturilor ce încolțesc favoruri nespuse de mari.

Convocare.

Conform ordinului Venerabilului nostru Consistoriu Arhidiocesan dto 3 Ianuarie 1902 Nr. 1 Sc., subscrisul convocă prin aceasta pe invățătoarele din *cercul Orăștiei (VII) la conferența invățătorescă* ce se va ține la 18, 19, și 20 Aprilie st. vechiu a. c. (1, 2 și 3 Mai st. nou), adecă *Foi, Vineri, și Sâmbăta din septimina luminată*, în locația școalei noastre din *Orăștie*.

In legătură cu dispozițiile conferenței din anul premergător, programul lucrărilor se statorește astfel:

1. In 18 Aprilie la 9 ore a. m. serviciul dumnezeesc cu invocarea Sf. Duh.

2. Deschiderea conferenței, cetirea apelului nominal și alegerea a câte doi notari și verificatori.

3. „*Cum ar fi să se întomească învățămîntul în școalele poporale pentru că se aducă mai mult folos real, și cari ar fi mijloacele pentru ajungerea acestui scop?*“ Diser-

tație de *F. Nicoară*, invățător-dirigent în Vînerea, și *Constantin Baicu*, invăț.-dir. în Orăștie.

4. „*Plan de prelegeri pentru școalele cu 1 și 2 invățători*“ de *Constantin Baicu*, *I. Fleșer*, invăț. în Orăștie, și *G. Daniil*, invățător în Căstâu.

5. „*Cum este să se predă limba maghiară în școalele poporale din punct de vedere pedagogic?*“ Disertație de *P. Onea*, invăț. în Almașul-mare.

6. *O prelegere practică din geografie* cu despărț. 1—3 prin *T. Crișan*, invăț. în Bacăinți, ear' cu desp. 4—6 prin *N. Voina*, invăț. în Vaidei.

7. „*Regula-de-trei*“, prelegere de *I. Baciu*, invăț. în Orășioara-de-sus

8. „*Calcularea intereselor*“, prelegere de *I. Fleșer*.

9. „*Cunoașterea și scrierea frângerilor vulgare*“, prelegere de *G. Mateș*, invăț. în Geoagiu.

10. *Demonstrații practice din pomărit și viiturit* prin subscrisul.

Lucrările de sub Nrr 3, 4, 5, 6, 7, 8 și 9 sunt să se înainteze subsemnatului până cel mult *Foi la 11 Aprilie st. v.*

Prelegerile de sub Nrr 6, 7, 8 și 9 se vor întocmi după treptele formale.

Sibiu, la 19 Martie st. v. 1902.

D. Comșa,
comisariu consistorial.

NOUTĂȚI

Logodnă. Aflăm cu placere, că dl *Dr. V. Popovici-Hateg*, fiul dlui *Bucur Popovici* din *Hateg* și director al institutului geologic din ministerul domeniilor din București, s'a logodit cu d-șoata *Maria D. Brătianu*, fiica marei patriot *Dumitru Brătianu*.

— **Neerolog.** Subsemnații cu adâncă durere facem cunoscută încetarea din viață a iubitului nostru soț, părinte, moș și strămoș *Mihail Rimbaș sen.*, proprietar, fost epitet timp îndelungat al bisericii gr.-or. române din Hunedoara, membru în reprezentanța opidană și comitatensă, etc., care după grele și îndelungate suferințe împărtășit fiind cu sfintele taine, și-a dat nobilul seu suflet în mâinile Creato-rului în 3 Aprilie 1902, la 3 ore a. m., în al 80-lea an al etății.

Înmormântarea se va face în 4 Aprilie st. n. a. c., la 3 ore p. m., în cimitirul bisericii gr.-or. din Hunedoara. Fie-i țărina ușoară și memoria binecuvîntată!

Agnes Rimbaș n. Kercz ca soție, *Alex. Rimbaș*, *Petru Rimbaș*, *Mihail Rimbaș junior*, *Maria Rimbaș măr. Socander* ca fiu și fiică, *Neti Rimbaș n. Török*, *Maria Rimbaș n. Bogdan*, *Maria Rimbaș n. Farkas*, *Ianoș Socander* ca nurori și ginere. *Letitia Rimbaș măr. Damian* cu soțul *Silviu*; *Zoe Rimbaș măr. Condor* cu soțul *Cornel*; *Victor, Veturia, Aurel, George, Romul, Alexandru, Victor, Aurel, Maria, Ana*

și *Eugenia Rîmbaș*; *Malvina, Rudolf, Ana și Socander*, ca nepoți și nepoate; *Simeon Damian*, ca strănepot.

*

Spargere cu furt. În noaptea de 4 spre 5 l. c. niște răușăcători necunoscuți au pătruns în biserică gr.-or. din Clopodia, rupând ferele din o fereastră. Din biserică au luat banii ce au aflat, cam 8 cor., au rupt obiectul în preț de 40 cor. Încă nu s'a aflat cine au fost, se crede însă că făptuitorii au fost credincioși din sinul acelei biserici.

*

Premiu pentru lăutari țigani. Proprietarul din Măcău Ladislau Lonovics, drept mulțumită pentru orele de deliciu ce i-le-au oferit în viață lăutarii țigani, a lăsat în testament o fundație de 10.000 cor. orașului Măcău, ca din venitul acestei sume să premieze în fiecare an cel mai bun taraf de lăutari țigani din Măcău. În anul acesta s'a plătit primul premiu. În comisia fundațională e comitele suprem, primarul și căpitanul poliției. În fața acestei comisiuni au trebuit să concerteze toate tarafurile, cari reflectează la premiu. Tot în sensul testamentului se plătește premiul în fiecare an la aniversarea zilei morții fundatorului.

*

Bătrân cu inimă tinéră. Un econom din America cu numele Barlow, în vîrstă de 108 ani, a fost atins probabil ultima-oară de săgeata lui Amor. S'a logodit. Mreasă este de 90 de primăveri. Barlow a petrecut la cele eterne deja patru soții, mireasa actuală este a cincia. Este un om robust, sănătos, îi place cognacul și fumează ca un pașă turcesc.

*

Asociație pentru apărarea vietii omenesti. Se chiamă cea mai nouă asociație ce s'a fondat la Paris. Ideea înființării a dat-o imprejurarea, că nutrimîntul slab și falsificat își culege cu duiumul victimele în Francia. Intr'un singur an mor 80 mii de băieți, din pricina laptelei rău și falsificat. În Paris au murit anul trecut 18 mii de băieți, din pricina laptelei. Punctul principal al asociației numite este supraveghierea alimentelor de falsificările stricăcioase.

*

Secretul lăzii. Înainte cu doi ani s'a întemplat la Königsberg, că locuitorul Gustav Beck și-a omorât nevasta și punându-i cadavrul într-o ladă plumbuită, îl ținea ascuns în locuință. Beck nu demult s'a mutat la Frankfurt, unde a fost descoperit secretul lăzii. De frica legii Beck s'a împușcat ieri noapte.

*

Oameni veseli. Despre Vienezi se știe, că sunt oameni veseli. Eată întrebarea, pe care o pun străinilor și pe urma căreia fac hăz nespus:

«Puteți să ne citați cinci zile din săptămână, fără a numi nici Luni, nici Marti, nici Mercredi, nici Joi, nici Vineri, nici Sâmbătă, nici Duminecă?»

Cel întrebat încruntă sprincenele, se

scarpină la ciafă, își chinuște mintea și tace ca peștele.

Atunci i-se răspunde triumfator: «alătări, ieri, azi, mâne și poimâne!» *

Carnea de cal. Dintre statistică ce s'a publicat de curând în Berlin, vădem, că consumația de carne de cal crește din ce în ce la orașele mari. În strada Greifswald există o măcelărie, unde anul trecut au fost tăiați 13 mii de cai, reprezentând o valoare de 3,125.000 mărci și carnea lor s'a prefăcut în fleici și cărănați. Consiliul municipal din Berlin proiectează largirea acestei măcelării, ca să poată primi deodată mai multe sute de cai. — În Petersburg încă se mânâncă multă carne de cal, mai ales din partea studenților, fiind ieftină, căci un punct costă numai 10 cr. În anul 1899 s'au tăiat în Petersburg 6395 cai. Multă carne de cal mânâncă și locuitorii din Viena și Budapesta, ceea-ce nu ne poate mira, dacă stim, că cea de vită costă uneori și peste 1 fl. chilogramul.

Otrăvire de soldați. Din Neapol se scrie, că într-o casarmă de acolo s'au pus la diferențe locuri brânză otrăvită, pentru a stîrpi șoareci. Mai mulți soldați, neștiind de asta, au luat brânza și au mâncaț-o. Ei s'au îmbolnăvit greu.

O crudă desamădere. N. Colae Gligorescu, ferar din Gaiu (Bănat), primi nu de mult starea, că el și soțul să ar fi moștenit dela un unchiu al lor din România, cu numele Gherha, suma de 600.000 cor. Gligorescu a pus ciocanul la o parte și în loc să potcovească cai, a început să făurească planuri pentru viitor. Zilele acestea însă, care îi tu mirarea, când fu chemat la solgăbirile, ca să i-se dea moștenirea. În loc de 600.000 cor. însă, i-s'au dat 60 cor. Gligorescu întrebă, că ce-i asta? — Atâtă e moștenirea, răspunse solgăbirul. — Nu se poate! răspunse Gligorescu. — Ba se poate, eată hârtia consulatului. Cu Gligorescu se învirtea cancelaria și înaintea ochilor vede tot stele verzi. Susținând își luă moștenirea, din care lipseau tocmai patru »nule« și se duse iarăși la lucrătoare, lăud în mână ciocanul, ca și mai înainte.

*

Sub scutul poliției. Într-o cafenea din Budapesta, ședea mai alătări inspectorul poliției Schmidt și își bea cafeaua. Deodată intră un domn și desbrăcându-și paltonul îl întinde pe de-asupra capului lui Schmidt și-l acăță în cuiu. »Așculta, d-le, aproape nimeni nu este în cafenea, o sută de cue îți stau la dispoziție, tocmai aici îți ai găsit loc să-ți acăți paltonul! Domnul și-a cerut scuze și s'a pus la o altă masă. După câțiva timp vine să-și îmbrace iarăși paltonul și iarăși se întinde peste capul inspectorului. Asta era prea mult, Schmidt puse mâna pe sabie. »Scușați, d-le săptămâna trecută mi-s'a surat un palton. Eu sunt un biet funcționar sărac și n'aș vrea să mi-l fure și pe acesta. De aceea l-am aternat în cuiu peste mantaua d-tale, ca astfel să fie sub scutul poliției. Inspectorul a răs din inimă de gluma cam amară a funcționarului, și l-a iertat.

*

Cu șupa. Scrintita domnișoară-teolog Simli Mariska, care umbla îmbrăcată în uniformă de popă catolic și a comis o mulțime de ecrocherii, a fost escortată din Budapesta cu șupa, interzicându-i se reîntoarcerea în capitală pentru totdeauna. Înainte de plecare teologul-domnișoară a fost oaspețe poliției.

Evidență pentru oficiile parochiale și protopresbiterale.

Aprilie.

30 Aprilie, terminul pentru depunerea examenului de pe cursul II. pedagogic pe cae particulară.

Cu sul pietii din Budapesta

— în 10 Aprilie 1902 n. —

per 50 klgr.

Grâu	cor. 9.10	până la	9:30
Săcară	> 7.35	>	7:45
Cucuruz	> 5.10	>	5.20
Ovăs	> 7.30	>	7.55
Fasole	> —	>	—
Mazere	> —	>	—
Fén	> —	>	—
Mohor	> —	>	—
Hirișă	> —	>	—
Unsoare	> 56	>	56:50
Slănină	> 46	>	47
Linte	> —	>	—
Cânepe	> —	>	—
Trifoiu	> 65	>	70
Lucernă	> 48	>	56

Călindarul săptămânii vechi și nou.

Dum. a 5 a postului, Ev. Marcu, c. 10. g. 4, v. I

Dum.	81 Păr. Ipatic	13 Iustin
Luni	1 April C. Maie Egip. t.	14 Tiburtius
Marți	2 Păr. Tit	15 Anastasie
Merc.	3 C. Păr. Nikita	16 Aron
Joi	4 C. Păr. Iosif	17 Rudolf
Vineri	5 Muc. Teodul	18 Valeriu
Sâmb.	6 S. M. Eutxi	19 Antonia

Tărgele din Ungaria, Transilvania și Bănat.

Dela 14 - 19 April n.

14. Borgo-Prund.	17. Biert n.
Ciuc-Sepviz.	Hodoș.
Crasna.	18. Câmpeni. Galgo.
Porumbacul inf.	Radna.
Sebeșul-săesc.	19. Hălmagiu-mare.
15. Ormeniș.	Sântă-Maria.

Intrebări și răspunsuri.

Onorații cetitori ai „Bunului Econom” sunt rugați, în casă de lipă, a trinite redacțiunile pentru rubrica aceasta întrebările dobite, asupra chestiunilor ce cad în cadrul revistei noastre, la care să va răspunde în numerii următori.

Prim-colaborator: Const. P. Barcianu.
Redactr-responsabil: Ioan Fleșeriu.

CALENDARUL ECONOMIC.

Ce se face în Aprilie?

In grădina de pomi putem îndeplini altoitul. Pomii se încurățim de toate crengile uscate și pe cei sădiți de curând în timp uscat să-i udăm. La tot casul omidele rămase și alte soiuri de insecte stricăcioase ce se ivesc pe pomi, acum e timpul de a le culege fără întâziere. Persecuții tomatici acum trebuie rețezați, dacă acest lucru nu s'a îndeplinit mai înainte. Sapă și plivește bine grădina de pomi, și pentru facerea gardurilor vă acum e timpul.

In grădina de legume se pot sădi tot felul de verdețuri sau legume. Plantele răsărite în patul cald le răsădim în liber și în timp uscat le udăm regulat și cu îngrijire, dar de regulă dimineața, pentru că udându-le seara, fiind peste noapte frig, se pot primjdui. Răsadnicile cu acoperământ se descooperă toată ziua, ba și peste noapte, dacă nu e temere de ingheț. Sobolii, furnicile și alte insecte stricăcioase trebuie stîrpite.

In câmp. Plivește sămănăturile de burueni înainte de a fi cu păiu. Samână cucuruz și pune cartofi. Îsprăvește cu sămănătul sămințelor de primăvară și e consult a tăvalugii sămănăturile, a căror pămînt s-ar fi încorjoșat. Livezile având destulă umezală în luna aceasta, nu trebuie udate. E consult primăvara și mai ales pe timpul acesta, a grăpa livezile.

In viile lucrul de căpetenie este tăierea, ridicarea și cercuirea. Sursei de viață și acum se mai pot sădi.

In magazinele de bucate trebuie căde de des aerisat. Cerne și scutură bucatele cu îngrijire, ca să le mantui de gărgărițe; pune lână nespălată în jurul coșurilor cu grâu. Grâul încins amestecă-l cu pulbere de carbuni și după 14 zile cerne-l, că își perde miroslul.

Albinele în lună aceasta își încep cu sărgință lucrul lor, de unde urmează că să ne îngrijim de curățenia cuvenită și trebuiețioasă și să le scutim de inimicii lor, cari la tot casul să le pustuiți fără cruce.

In luna aceasta după Sf. George vă se scot la pășune. Grijăți să nu se umflă de nutrețul cel verde, dă-le fén înainte de a le scoate la pășune. Soiul galileilor cam în luna aceasta puiază, de pui trebuie să îngrijim foarte bine. Puii de curcă numai în zilele calde și cu soare trebuie lăsați afară la aer liber.

Institutul regnicular de credit fonciar pentru proprietarii mici

acordă împrumuturi proprietarilor mici pe lângă îتابula și amortisare în rate mai mici sau mari.

Dela infinit rea lui s'au folosit

23262

cu împrumuturi dela acest institut, cărora li-s'au împrumutat (53) 2-3

73,407.300 COR.

Despre felul și modalitățile de uimăt la împrumuturi se dau cu placere lămuriri, îndată ce se cer prin o simplă epistolă. Pe lângă o recompensă moderată institutul îndeplinește toate cele necesare pentru întabulară avansând chiar și cheltueli e.

Cei ce se interesează de aceste împrumuturi să se adreseze la «A kisbirtokosok orsz. földhitelintézeté», Budapest, Bálvány-utcza 19.

VERZEICHNIS
aller 50.000 Gewinne
Der grösste Gewinn im glücklichsten Falle

1.000.000 Kronen.
Speziell sind die Gewinne wie folgt eingetheilt.

	Kronen
1 Prämie mit	600000
1 Gow. i	400000
1 . .	200000
2 . .	100000
1 . .	90000
1 . .	80000
1 . .	70000
2 . .	60000
1 . .	40000
5 . .	30000
1 . .	25000
7 . .	20000
3 . .	15000
31 . .	10000
67 . .	5000
3 . .	3000
432 . .	2000
763 . .	1000
1238 . .	500
90 . .	300
31700 . .	200
3900 . .	170
4900 . .	130
50 . .	100
3900 . .	80
2900 . .	40
50,000 Gow. u. Pr. im Betrage	13.160,00

Noroc excelent la Török.

Foarte mulți prin noi s-au făcut fericiti.

Onorații cumpărători au câștigat la noi peste 6 milioane cor.

Cea mai cu noroc loterie în loută lumca e loteria noastră de clase reg. ung. privilegiată, care în curând se începe din nou. Din

100.000 losuri 50.000 cu CÂȘTIGURI IN BANI se vor trage la sorti, va să zică, după conspectul alăturat al listei de tragere la sorti câștigă jumătate din totalitatea losurilor.

In timp de 5 luni se va sorta considerabilă sumă de **13 milioane 160 mii cor.** Întreaga întreprindere stă sub inspecția statului.

o optime ($\frac{1}{8}$) fl. — 75 sau 150 coroane.
un pătrar ($\frac{1}{4}$) " 150 " 3— "
jumătate ($\frac{1}{2}$) " 3— " 6— "
un întreg ($\frac{1}{1}$) " 6— " 12— "

Losurile le trimitem cu rambursă sau în schimbul trimiterii banilor. Planul oficios se trimite gratis. Vă rog a trimite comande imediat, dar cel mai târziu până la

21 Aprilie a. c. cu toată încredere la noi.

A. Török și soțul
casă de bancă
în Buda pestă.

Cea mai mare prăvălie de losuri în detaliu în patria noastră.

Secțiunile loteriei de clasă a prăvăliei noastre principale:

1. Váci-körút 4.
2. Muzeum-körút 11.
3. Erzsébet-körút 54.

sämtliche Gewinne werden in ca. 5 Monaten gezogen und sind in Baar zahlbar.

Scrisoarea pentru comande se tăie. Banca **Török A. és Társa Budapest**.

Vă rog a-mi trimite.....losuri originale de I. clasă de ale loteriei de clasă impreună cu planul oficios.

Suma de ..... coroane { Vă rog a o rambursa
o trimit cu mandat postal } ce nu convine
o alătur în note de bancă } se șterge

Adresa corectă

Semnătări economice și pentru grădină mai bune și mai recomandabile nu se pot afla, decât de calitatea cărora de 28 de ani expedează **MAUTHNER ÖDÖN** neguțătoria Curții reg. din **Budapestă**.

Cancelaria și depozitele: *Strada Rottenbiller 33.*

(Staționarea centrală electrică).

Locurile de vânzare:

Strada Andrássy 23.

(Vis-à-vis de opera regală).

(52) 3-52

Să află de vânzare

(31) 4-

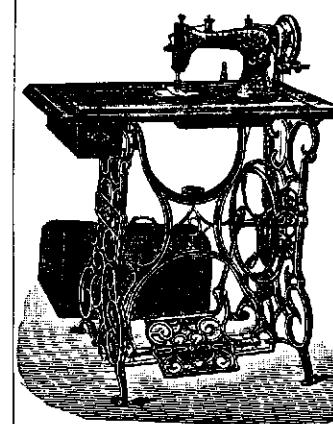
Cassă Wertheimiană

mare cu două uși nr. 8.

Prețul 250 floreni.

A se adresa la

Administrația „Bunul Econom”.

Recomand depositul meu, aproape cel mai mare de mașini de cusut, de felurite sisteme, tocmită mai ales pentru broderia de artă cu prețuri foarte moderate, și la dorință, pe lângă platire în rate usoare.

Mașini vecchi se primesc în schimb, ca plată pentru cele noi.

(37) 4-

F. F. Widmann

prăvălie de modă, postav, lingherie, pânză și diferiți articoli în Orăștie (Szászváros.)

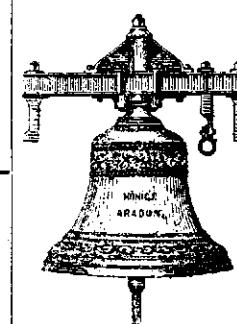
Frideric Höning

Turnătorie de clopote și metal, fabrică de pompe, arangeată cu motor de vapor,

ARAD, Strada Rákóczi Nr. 11—28

S'a fondat la 1840

Premiată la 1890 cu cea mai mare medalie de stat.

Cu garanție pe mai mulți ani și pe lângă cele mai favorabile condiții de platire, recomandă clopotele sale cu patentă ces. și reg., inventie proprie, care au avantajul, că față cu orice clopot, la turnarea unui și aceluiași clopot tare și cu sunet adânc, — se face o economie de 20-30%, la greutatea metalului.

Recomandă totodată clopotele de fer, ce se pot înverti și postamentele de fer, prin a căror întrebunțare clopotele se pot scuti de crepat și chiar și cele mai mari clopote se pot trage, fără ca să se clătine turnul.

Recomandă apoi transformarea clopotelor vechi în coroană de fer, ce se poate înverti, cum și turnarea din nou a clopotelor vechi sau schimbarea lor cu clopote noi pe lângă o suprasolvire neînsemnată.

Liste de prețuri și cu ilustrații, la dorință se trimit gratis.

(15) 8-20

Kapranozai Mátyás

În Orăștie (Drumul țării)

Stabiliment pentru fabricarea de trăsuri
care și recuite economice,

primește tot felul de reparațuri ce taie în brană aceasta, precum și trăsuri vechi în schimb pentru cele noi.

3— Prețuri moderate. (40)

Lucru solid și durabil pe lângă garanția

843—1902. tkvi. s.

Árverési hirdetmény.

A hátszegi kir. járásbíróság mint tkvi hatóság Dr. Suciu Gábor ügyvéd által képviselt Argyelan Iános merisor lakos végrehajtónak Argyelan Iuon suszter merisor lakos végrehajtást szenvendő elleni ügyében közhírré teszi, hogy végrehajtónak 114 kor. tőke, ennek 1887. évi deczember hó 3. napjától járó 6% kamatai, 35 kor. 90 fil. eddig megállapított per és végrehajtási, valamint a jelenlegi 20 kor. 30 fillér és a még felmerülendő költségek iránti követelése kielégítése végett Argyelan Iános suszter végrehajtást szenvendőnek jogutoda Urikan Mariuccza férj. Rusz Iánosné nevén álló a dévai kir. törvényszék, puji kir. járásbíróság területéhes tartozó Merisor községi 10. számú telek jegyzőkönyvben A † 1—6, 9. 12. 14. rsz. egészben és az u. o. 1 számú telek jegyzőkönyvben A † 1—8 rsz. alatt felvett közös erdő és legeltetés végrehajtás szenvendő jutalékára vagyis 33/2787 résznek felerészére rendszámonkénti részletekben az egyidejűleg kibocsátott arverési feltételekben részletezett összesen 1183 kor. tevő kikiáltási árban az 1902. évi június hó 3-i napjának d. e. 10 órakor Merisor község házánál megtartandó nyilvános árverésen a legtöbbet igérőnek esetleg a kikáltási áron alul is fogja adatni.

Árveresi szándékozók tartoznak bánpénzül az ingatlanok kikiáltása árának 10% át készpénzben vagy a kormány által ovadékképesnek nyilvánított értékparabába, a melyek a névérték 2/3-ad részeig fogadtatnak el csupán a kiküldött kezéhez letenni, avagy annak előzetes birói letétbe helyezését tanúsító szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Vevő köteles a vételár felerészét az árverés napjától számított 30 nap, a másik felerészét szintén azon naptól számítandó 60 nap alatt az árverés napjától járó 5% kamataival együttes szabályszerű letéti kérvény mellett a hátszegi m. ki. adóhivatal mint biró letépténztárnál beszíteni.

A bánpénz az utolsó részletbe fog beszámítani.

A megállapított árverési feltételek a hivatalos órák alatt a telekönnyvi hatóság-nál ugyszintén Merisor község előljáróságánál vagy a birói kiküldőtnél megtekinthetők.

Az elrendelt árverés a merisor 1 és

10 számu telek jegyzőkönyvek C lapján feljegyzetetik.

A kir. jibirosg mint tkvi hatóság.

Hátszeg, 1902. február hó 4-én.

Tutván,
kir. albiró.

1—1 (56)

Cel mai mare deposit de ciasornice în
Transilvania

3—52 la (39)

Iulius Erősîn Sibiu, Strada Cisnădiei Nr. 3
(Palatul Transilvaniei).

Tot felul de ciasornice, giuvae-ruri de aur și argint, podoabe bisericesti etc

Toate obiectele bine și frumos lu-crare, ieftine, cu prețuri fixe.

Serviciu prompt și conștientios.

La cerere se trimite preț curent bogat ilustra-

Biblioteca
„Bunul Econom”.A apărut Broșura Nr. 1.

Despre

Nutrețurile ierbice,
cociurile, prepararea făcului
și păpușile.

Această broșură conține îndrumări la
cultivarea: Lucernei, Trifolului, Mă-
zărichei, Sparcetei, Lupinului și Mo-
horulu, etc.

(29)

Prețul unei broșuri 30 fleri.

(Pentru România 50 bani.)

Vânzătorilor se dă rabat potrivit.

Se poate comanda dela

Ad ministratiunea

„Bunul Econom”

Orăștie — (Szászváros.)

Pentru P. I. Economi!

Recomand

pentru sămănăturile de primăvară

cele mai bune

și de mine introduse în țară cu bun succes

**Mașini de sămănat cucuruz și napi
cu 2, 3 și 5 rînduri.**

Afară de acestea recomand cele mai practice mașini de sămănat trifoiu și lucernă, cu cari sămânând în şire deopotrivă, cruți foarte multă semență.

Andreiu Riegerprima fabrică ardeleană de mașini agricole
și turnătorie de fer în Sibiu.

(47) 3—5